

ALOCUȚIUNEA
DOMNULUI VLADIMIR
VORONIN,
PREȘEDINTELE
REPUBLICII
MOLDOVA,
LA ASAMBLEEA
ACADEMIEI
DE ȘTIINȚE A
MOLDOVEI

.....
Onorată Asamblă,

Astăzi, dumneavoastră aveți a realiza o muncă mare. Dumneavoastră apreciați calea parcursă într-un an. Vi s-a prezentat un raport detaliat al conducerii alese de dumneavoastră, în care sunt trasate noi repere strategice. Atmosfera în care se desfășoară acțiunea de astăzi, transparența și reprezentativitatea Asambleei însăși constituie, desigur, un mare pas înainte. Astăzi este deja clar că acest nivel de autoorganizare a cercetătorilor, acest mecanism democratic de adoptare a deciziilor s-a justificat pe deplin și își demonstrează eficiența. Știința urcă din nou în Moldova la cele mai înalte tribune și devine un important factor al vieții publice.

În ultimii câțiva ani noi am parcurs cu dumneavoastră o cale destul de lungă și anevoioasă. Au evoluat treptat și ambițiile noastre, și viziunile noastre privind rolul și locul științei în societatea noastră. Dacă acum trei ani noi doar am ridicat din ruine edificiul științei moldovenești, am reabilitat însăși activitatea științifică, astăzi deja discutăm despre lucruri principale noi. Discutăm nu atât despre modul de organizare a științei, cât despre conținutul cercetărilor științifice propriu-zise și aceasta constituie un uriaș pas înainte.

Cu vreo două săptămâni în urmă, la Președinție, unul din colaboratorii dumneavoastră a ținut o prelegere destul de interesantă. Am ascultat cu multă atenție cele relatate de el despre noile elaborări în domeniul nanotehnologiilor. Cred că acest eveniment, prin însăși esența sa, poate fi considerat unul foarte semnificativ. Autoritățile privesc astăzi sfera cercetărilor științifice deja nu ca o „zăbavă” împovărătoare, ci ca un ajutor în soluționarea problemelor practice ce țin de domeniul modernizării social-economice. Important este faptul că și

dumneavoastră apreciați exact la fel sensul propriei activități, scopurile ei, potențialele ei rezultate. Ne apropiem tot mai mult de stadiul care, încă acum doi ani, părea să fie foarte și foarte departe. De stadiul în care statul examinează în cel mai serios mod pe ce direcții se vor face investițiile în sfera științifică. Totodată, noi nu putem să nu salutăm operativitatea cu care a reacționat Academia de Științe la inițiativa Președintelui privind crearea în Moldova a unor parcuri tehnice și a unor incubatoare de inovații. Societatea și știința au simțit iarăși că au nevoie vital una de alta.

Ritmul renașterii ambițiilor creative ale Academiei ne fac să reexaminăm în cel mai radical mod multe probleme pe care autoritățile pe parcursul mai multor ani le soluționau într-un mod prea tradițional, mai mult conservativ. O altă problemă. Dumneavoastră știți că acel ajutor internațional deosebit de mare, folosit pentru expertizarea celor mai diverse reforme din țara noastră, se repartizează specialiștilor de la diferite instituții și organizații neguvernamentale. Eu nu sunt împotriva unei asemenea abordări. Însă noi avem Academie de Științe cu potențial intelectual care este capabil astăzi să utilizeze mai eficient și mai rezultativ o asemenea asistență. Consider că Guvernul și conducerea Academiei trebuie să abordeze cu mai mare responsabilitate această situație. Or, anume Academia de Științe trebuie să fie acea „poartă de expertize” a țării, un adevărat stat major în materie de inovații sociale, economice, juridice etc.

Pe de altă parte, în următorul Acord de parteneriat dintre Guvern și Academia de Științe trebuie să fie mult mai concret stipulate domeniile așa-zisei comenzi de stat. Pe noi nu ne mai satisfac formulările prea vagi conținute în actualul Acord. Trebuie să fie clar specificate temele de cercetare, rezultatele scontate, cele științifice și cele practice. Acordul trebuie să fie citit ca o adevărată documentație tehnologică. În acest caz vom putea ridica ștacheta investițiilor financiare în știință și mai mult. Mă refer acum nu pur și simplu la salarii, ci la stimulentele pentru investițiile de stat și cele private în întreaga sferă a științei. Un procent din Produsul Intern Brut este o poziție prea modestă în ratingul priorităților financiare. Însă pentru ca să sporim investițiile în știință până la 3 la sută din PIB, dumneavoastră trebuie să abordați foarte riguros strategia științifică a fiecărui colectiv de creație, să identificați direcțiile principalelor „lovituri”, pe care va fi asigurată cu certitudine competitivitatea realizărilor științifice obținute în Moldova. Dumneavoastră trebuie să fiți mai exigenți față de sine, față de selecțiile făcute prin concurs, față de proiectele avansate.

Cea de-a treia direcție pe care eu o consider prioritară este acel tip special de învățământ, care trebuie să ia ființă în cadrul Academiei de Științe. Am în vedere un tip special de învățământ mediu și superior, care va fi orientat spre selectarea, formarea și dezvoltarea viitoarei elite științifice a Moldovei. În cadrul Academiei de Științe trebuie să fie creat cât mai repede un liceu special și o universitate. O universitate în care studenții, de la bun început, pe lângă faptul că vor face studii, vor fi antrenați în proiecte științifice reale, dar nu simulate. Am convingerea că dacă într-o asemenea universitate vor fi profesori capabili să facă singuri descoperiri, dar nu pur și simplu să vorbească despre realizările altora, noi vom obține un efect educațional și științific excelent. Și eu vă promit

că în această problemă vă voi sprijini în cel mai hotărât mod.

Onorată Asamblă,

Cred ferm că știința moldovenească este capabilă să devină liderul intelectual al societății noastre. Inițiativele noastre comune merg mână în mână. Noi nu ne mai rugăm unul la altul. Noi conlucrăm. Noi lucrăm asupra unor probleme comune. Poate că acesta este astăzi cel mai important lucru. Este o cheazășie că schimbările eșalonate și consecvente din sfera științei și inovațiilor ne vor duce în epoca adevăratei renașteri a societății moldovenești.

Vă doresc noi descoperiri și cutezanță creatoare, întru slava Patriei noastre – Republica Moldova.